

OBSAH:

1. Identifikační údaje o škole	2
1.1. Název a adresa	2
1.2. Kontakt	2
1.3. Kolektiv MŠ	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání	6
3.1. Věcné podmínky	6
3.2. Životospráva	8
3.3. Psychosociální podmínky	9
3.4. Organizace chodu	11
3.5. Řízení mateřské školy	13
3.6. Personální a pedagogické zajištění	14
3.7. Spoluúčast rodičů	15
3.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.9. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními	17
3.10. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	18
3.11. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
4. Organizace vzdělávání	19
4.1. Přijímání dětí do mateřské školy	20
5. Charakteristika vzdělávacího programu	21
5.1. Vzdělávací cíle (záměry) předškolního vzdělávání	21
5.2 Dlouhodobé cíle	22
5.3. Specifické oblasti předškolního vzdělávání	23
5.4. Formy a metody vzdělávání	23
5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných	25
5.6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí 2 -3letých	26
5.7. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	28
6. Vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu	29
„Tajemství barevných balonků“	29
6.1. Integrované bloky	31
6.2. Obsah jednotlivých integrovaných bloků	32
7. Evaluace	50
7.1 Metody evaluace:	50
7.2 Časový plán evaluace	50
7.3 Odpovědnost za hodnocení	51
7.4 Systém evaluace	51
8. Záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte	52
8.1. Hodnocení ŠVP PV, TVP	52
8.2. Záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte	52
8.3. Podmínky vzdělání	52
8.4. Hodnocení vzdělávacího procesu	53
9. Seznam příloh:	55

1. Identifikační údaje o škole

1.1. *Název a adresa*

**Mateřská škola, Praha 4, Jažlovická 2119
Jažlovická 2119/1
Praha 4 – Chodov
149 00**

1.2. *Kontakt*

Telefon: 272 916 869, 604 224 996
E-mail: msjazlovicka@seznam.cz
Net: www.msjazlovicka.cz
Organizační forma: příspěvková organizace
Číslo účtu: 76763389/08000
IČO: 47611570

**Statutární zástupce: Ivana Pelcová
Ředitelka školy: Eva Vlasáková**

**Zřizovatel školy: Městská část Praha 11,
Ocelíkova 69
149 00 Praha 4 – Háje**

Zpracovatel ŠVP: Vlasáková Eva a kolektiv mateřské školy
Platnost ŠVP: od 15. 4. 2024

Číslo jednací: 1/2013

1.3. Kolektiv MŠ

Statutární zástupkyně ředitelky: Ivana Pelcová

Učitelky:

Eva Zábrodská
Lucie Volfová
Simona Goldmannová
Marcela Vošta Kulhavá
Marcela Koubková
Zdeňka Vitovská
Ivana Linhartová
Johana Humpálová

Asistentky pedagoga:

Mgr. A. Dagmar Langová – Lhotská
Mgr. Tereza Štohanzlová

Školnice, prادلena:

Ivana Mikšátková

Uklízečka:

Petra Pechková
Anna Novotná

Součástí mateřské školy je školní jídelna:

Ilona Knápková	hospodářka
Lenka Šafářová	vedoucí kuchařka
Monika Kočová	kuchařka

2. Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola byla otevřena v roce 1987. Nachází se na sídlišti Jižní Město, v blízkosti Milíčovského lesa, což umožňuje dětem každodenní vycházky do přírody. Blízkost přírody se pozitivně odráží na zdravotním stavu dětí. Je postavena jako čtyřtřídní mateřská škola panelového typu sestávající z patrové části a části přízemní. V roce 2007 byla budova městskou částí Praha 11 celkově zateplena a omítnuta, byla vyměněna okna a dveře v celém objektu mateřské školy. Od 1. ledna 1993 vystupuje mateřská škola jako samostatný právní subjekt a budovu má svěřenu do vlastní správy.

V budově mateřské školy jsou třídy rozmístěny ve dvou jednopodlažních pavilonech. Každá třída má k dispozici tři místnosti (třída, herna, tělocvična), vlastní sociální zařízení, šatnu a výdejnu jídla – malou kuchyňku. Toto uspořádání poskytuje dětem možnost soukromí. U každé třídy je také zázemí pro učitelky (šatna a sociální zařízení). Jednotlivé třídy jsou vybaveny novým nábytkem, dostatečným množstvím hraček a didaktického materiálu pro děti a tak si děti mohou v klidném a pohodovém prostředí bez stresu prožívat radostné dětství ve společnosti svých kamarádů.

Středovým schodištěm a chodbou je tento pavilon propojen s přízemním hospodářským pavilonem, ve kterém je vlastní školní kuchyně, plně funkční prádelna, zázemí personálu, kancelář ředitelky a hospodářky a školnický byt. Budova mateřské školy je vytápěna centrálním ústředním topením.

Mateřská škola má celkem 14 zaměstnanců, z toho 9 učitelů, 2 správní zaměstnance a 3 zaměstnance školní kuchyně. Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný, učitelky mají mnoho zkušeností a ty uplatňují při práci s dětmi.

Od 1. 9. 2016 je mateřská škola opět čtyřtřídní s kapacitou 112 dětí, protože jsme menší školka, snažíme se být školou rodinného typu.

Provoz mateřské školy zajišťujeme od 6:30 do 17:00 hod.

Součástí školy je přilehlá zahrada, která byla v roce 2013 zrekonstruována, byly odstraněny nevyhovující herní prvky a nahrazeny novými. Zahrada je dostatečně velká, plně vyhovující pro pohybové aktivity dětí. Vhodně, bezpečně a podle předpisů je vyřešeno rozmístění herních prvků. V roce 2014 byl postaven zahradní altán, kde si mohou děti hrát a vzhledem k jeho velikosti zde probíhají i vzdělávací činnosti. Na zahradě byl zřízen přírodní koutek, kde děti využívají k hrám přírodních materiálů, vrbového tunelu a na záhonu pěstují různé bylinky, květiny i drobnou zeleninu. Tím je u dětí podporován kladný vztah k přírodě.

Historie mateřské školy:

V roce 2009 byla mateřská škola rozšířena o detašované pracoviště v blízké Základní škole Ke Kateřinkám 1400. První školní rok zde byla zřízena nejprve jedna třída předškolních dětí a od roku 2010 další dvě třídy předškoláků s celkovým počtem 68 dětí.

V roce 2013 byla městskou částí Praha 11 odkoupena část zahrady u základní školy, která patřila soukromému majiteli a tato zahrada byla určena pro děti z detašovaného pracoviště a byla plně vybavena herními prvky.

Od září 2015 byly v provozu opět pouze dvě třídy pro 40 předškolních dětí. Kapacita byla snížena z důvodu vzrůstající naplněnosti základní školy. Nové třídy byly umístěny v přízemí pavilonu B, každá třída měla k dispozici 1 místnost a společnou místnost, využívanou střídavě na pohybové činnosti dětí a řízené aktivity obou tříd. Dál zde bylo sociální zařízení pro děti, zázemí pro učitelky. Svačiny i obědy byly připravovány v kuchyni základní školy a děti docházely do jídelny základní školy.

K 30. 6. 2016 bylo rozhodnutím zřizovatele MČ Praha 11 detašované pracoviště zcela zrušeno, budova i pozemek byl vrácen ZŠ Ke Kateřinkám 1400 a jsou využity k zřízení dalších tříd ZŠ.

3. Podmínky vzdělávání

Vhodné podmínky příznivě ovlivňují i podmiňují kvalitu poskytovaného vzdělání. Prostředí, které je pro děti vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté vede u dětí k rozvíjení základních dovedností a schopností. Máme na paměti, že jedině spokojené dítě je schopné se vzdělávat, přijímat nové informace. Škola je příjemným prostředím, ve kterém děti rády tráví chvíle odloučení od rodičů, cítí se bezpečně a spokojeně. Jen tak mají možnost zkoumat, prožívat, tvořit, sami se rozhodovat a spolupracovat s ostatními. Jsou respektovány potřeby dětí, jejich zájmy i individualita.

3.1. Věcné podmínky

- Každá ze čtyř tříd v mateřské škole má k dispozici tři místnosti, jedna je používána jako třída a jídelna zároveň, druhá jako herna, kde je prostor členěn do zón, ve kterých jsou umístěny hračky pro jednotlivé typy her a činností a třetí slouží pro odpočinek dětí a zároveň je využívána ke cvičení dětí jako tělocvična. V této místnosti je umístěno tělocvičné nářadí a ve dvou přízemních třídách jsou zde skříně na lehátka a lůžkoviny. V dalších třídách je místnost na uložení lehátek a lůžkoviny pro každé dítě. Lůžkoviny jsou umístěny v regálech označených značkou dítěte, tak aby nedocházelo k záměně lůžkovin.
- Ve třídách je na podlaze položeno linoleum, v hernách koberce. Ve všech třídách jsou koberce nově položené.
- Ke každé třídě náleží šatna dětí, hygienické zařízení, kde počet toalet a umyvadel odpovídá vyhlášce č. 410/2005 Sb., toalety jsou odděleny dělicími přepážkami. Ke třídám náleží přípravná kuchyňka a zázemí pro učitelky.
- Všechny třídy jsou vybaveny vhodným dětským nábytkem, který je přizpůsoben antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí ve třídě a je bezpečný. Výška stolků a židliček odpovídá vyhlášce č. 410/2005 Sb., (ve smíšených třídách jsou dvě až tři velikosti). Ve vybavení tříd převládá přírodní materiál, který je zdravotně nezávadný.
- Dvě třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi a mateřská škola zakoupila 3Box pro práci s interaktivním kobercem či stolem ve třídách mladších dětí, toto zařízení je přenosné.
- Šatny dětí jsou vybaveny novými nástěnkami, které slouží k prezentaci dětských prací a nástěnka k informování rodičů, také šatnovými bloky, novými botníky a dřevěnými dekoracemi na stěnách. Do vstupů pavilonů byly také umístěny nástěnné dřevěné dekorace a tím byla zvýšena estetičnost těchto prostor.
- Děti si svými výtvarnými výtvary zdobí třídu, šatnu i celou budovu. Výtvary dětí jsou obměňovány v souladu s tématem tak, aby na první pohled byl vidět obsah probíraného tématu. Všechny výtvarné práce jsou vždy přístupné rodičům.

- Ve třech třídách jsou nainstalovány posuvné dveře mezi hernami, tím byl zajištěn větší klid pro děti během odpoledního odpočinku a možnost rozčlenění tříd při skupinové činnosti.
- Ve vybavení tříd je dostatek hraček, materiálů a pomůcek pro dívky i chlapce a pomůcek jak pro nejmladší věkovou skupinu, tak i pro děti v předškolních třídách. Všechny hračky mají atestaci a jsou zdravotně nezávadné. Hračky ve třídách jsou pravidelně v průběhu roku doplňovány a obměňovány.
- Veškeré hračky, pomůcky, materiály, hry jsou ve třídách umístěny v otevřených policích tak, aby si je děti mohly brát samy a po skončení hry je průběžně uklízet na určené místo. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání dětmi i pedagogy.
- Veškeré zařízení v mateřské škole je účelné a vše slouží dětem.
- Na společné spojovací chodbě byl vybudován kabinet metodických pomůcek, který je velice dobře vybaven, využívají ho všichni učitelé při své práci s dětmi.
- Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada, která byla v roce 2013 zrekonstruována. Byla nainstalována průlezka „Lod“, „Housenka“ a lanové centrum. Zahrada byla doplněna houpačkou „Hnízdo“, novým herním domečkem a pískoviště byla zajištěna plachtou proti znečištění a zároveň zastíněna plachtou proti slunečnímu záření. V roce 2014 byl v zadní části zahrady postaven zahradní altán, sloužící dětem k hrám i vzdělávacím činnostem. V roce 2015 byl zakoupen herní prvek Letadlo a tři tematické lavičky – Lod, Auto, Vlák. V roce 2016 byla zahrada doplněna herními prvky ze zrušeného detašovaného pracoviště. Lanová pyramida a houpačky doplňují stávající vybavení zahrady a umožňují dětem rozmanité pohybové aktivity.
- Na zahradě byl vytvořen environmentální koutek, kde si děti mohou hrát s přírodními materiály(šišky, kamínky, dřívka...), dále pečují společně se svými pedagogy o záhonek, kde pěstují různé rostliny a jejich výpěstky použije školní kuchyně k zpestření jídelníčku dětí. V této části zahrady byl vysazen vrbový tunel, který slouží k hrám dětí.
- Rekonstrukcí prošlo atrium, kde byl vybudován bezpečný povrch Smart Soft, hřiště s kopečky, který budeme využívat ke hrám a děti mohou rozvíjet fantazii.
- Na zahradě je mlhoviště, jeho povrch je pokryt měkkým herním povrchem. Školní zahrada je zcela vyhovující pro pobyt dětí a plně uspokojí jejich potřebu pohybu. Přiměřeně vzrostlé stromy tvoří stinná zákoutí potřebná pro pobyt dětí v letních měsících.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Osvětlení a vytápění vyhovuje hygienické normě a je pravidelně kontrolováno. Úklid všech prostorů je prováděn každodenně, pečlivě, podle stanoveného úklidového plánu.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin)

Plán činností dle možností mateřské školy:

- Preventivně předcházíme problémům pomocí neustálé údržby budovy.

- V následujícím období se zaměříme na výměnu písku v pískovišti.
- Také je třeba postupná rekonstrukce dětského wc a umýváren, prozatím se zaměříme na výměnu vodovodních baterií a hadiček na přívod vody.
- Postupné prořezání a údržba zeleně na zahradě MŠ
- Nutná je oprava popraskaného chodníku na zahradě MŠ

3.2. Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná, výživná a pestrá strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku. V kuchyni mateřské školy je konvektomat a při přípravě jídel je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů. Připravené jídlo si zachovává podstatný podíl živin a vitamínů.
- Děti mají k dispozici v každé třídě přísun tekutin – voda, čaj. Děti se při pití samostatně obsluhují a chodí se napít během celého dne. Učitelky připomínají důležitost pití. V letních měsících si děti nosí do mateřské školy z domova malou láhev, která je v mateřské škole naplněna nápojem, tak aby mohly pít i při vycházkách či při pobytu na zahradě.
- Každý den je na jídelníčku ovoce nebo syrová, čerstvá zelenina a vedoucí školní jídelny sleduje skladbu jídelníčku a vyhodnocuje spotřební koš, tak aby byly děti vedeny k budování zdravých stravovacích návyků.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány 3 hodinové intervaly. Děti k jídlu pozitivně motivujeme, nikdy je však nenutíme. Tolerujeme individualitu dítěte. Děti mají na jídlo tolik času, kolik potřebují. Děti se učí samostatnosti, chodí si pro druhé jídlo, samy si odnáší použité nádoby. Děti stolují v klidné pohodové atmosféře, mluví spolu při jídle tiše. Učitelka jde dětem příkladem v konzumaci jídel a pitném režimu. Je nepřipustné nutit dítě do jídla.
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je ale natolik pružný, aby umožňoval přizpůsobit se změnám v organizaci činností a aktuální situaci, které v průběhu dne mohou nastat.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, využívají zahradu, altán, i nově vybudované atrium (podle klimatických podmínek a okamžité kvality ovzduší), v letních měsících je veškerá dopolední i odpolední aktivita přesunuta ven na školní zahradu.
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy, ve třídách je k dispozici dostatek náradí a náčiní pro pohybové aktivity, které děti využívají během celého dne.
- Předškolním dětem je umožněno účastnit se v odpoledních hodinách zájmové aktivity „Atletika pro děti“, která probíhá 1x týdně v tělocvičně ZŠ. Aktivitu vedou proškolené pedagogické pracovnice. U dětí se takto podporují pohybové dovednosti.
- Učitelky ve třídě omezují sezení dětí u stolečků na nejmenší možnou míru (jídlo, práce s pracovními listy, výtvarné činnosti). Ostatní činnosti učitelky přinášejí do herny, kde je více prostoru pro pohybové aktivity.
- Zahrada mateřské školy poskytuje dostatek příležitostí k různorodému spontánnímu pohybu (dostatek nových herních prvků).
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, dětem s menší potřebou spánku je nabízen klidový program. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřipustné. U

předškolních dětí jsou v době po krátkém odpočinku a četbě nabízeny individuální odpočinkové činnosti.

- Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor, učitelka nabízí a motivuje děti, aby ochutnaly jídlo, které nemají rády, ale je pro ně zdravé.

Plán činností dle možností mateřské školy:

- Do jídelníčku jsou více zařazovány nové, zdravé, pro děti neznámé potraviny (cizrna, kuskus, burgur...)tak, aby docházelo u dětí k rozvoji zdravých stravovacích návyků.

3.3. Psychosociální podmínky

- Naším cílem je aby se děti i dospělí v prostředí mateřské školy cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Děti by do mateřské školy měly přicházet rády, škola by měla být pro ně příjemným prostředím. Učitelky sebe šíří atmosféru pohody, veselí a dobré nálady tak, aby ve škole byla kolem klidná a příznivá atmosféra.
- Dbáme na profesionalitu přístupu zaměstnanců k plnění pracovních povinností.
- Dbáme na to, aby děti viděly pouze zdvořilé a milé jednání mezi ředitelkou, učitelkami, rodiči i ostatními pracovníky. Dospělí si budou vzájemně pomáhat, snažit se být pro děti vzorem prosociálního chování. Dospělí mezi sebou respektují pravidla komunikace a naslouchání a mají možnost otevřeně se vyjadřovat k práci své, jiných zaměstnanců i k práci ředitelky. Nutná je vzájemná spolupráce učitelek.
- K pocitu příznivé atmosféry přispívají společné akce učitelek, dětí a rodičů, které pořádáme několikrát do roka (besídka, výtvarné dílničky, oslava čarodějnic, loučení s předškoláky, vítání léta...).
- Snažíme se každému dítěti poskytovat tolik času na adaptaci v mateřské škole, kolik vyžaduje a při adaptaci spolupracujeme s rodiči. Vytvořením individuálního adaptačního programu s rodiči umožníme dítěti lehký vstup do mateřské školy.
- Ke každému dítěti přistupujeme individuálně podle jeho potřeb. Každému dítěti se snažíme věnovat tolik času, kolik potřebuje, učitelka dává možnost dokončit činnost, dohrát si hru, respektuje osobní tempo dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Dbáme na uspokojení všech potřeb dětí. V naší mateřské škole nevedeme děti k soutěživosti.
- Učitelka vůči dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené, dítě které je pomalejší má možnost dokončit činnost ve svém vlastním tempu (využíváme zejména dobu zdvojených služeb učitelek).
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoli projevy nerovností, podceňování a zesměšňování jsou v mateřské škole nepřijatelné. Všechny učitelky oslovují

děti křestním jménem a učitelka přijímá dítě takové, jaké je. Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí a dbá na to, aby žádné dítě nebylo z kolektivu vyčleňováno.

- Děti ve třídách se podílejí na tvorbě pravidel soužití a tyto dohodnutá pravidla přijímají, mají je vyvěšeny na viditelném místě tak, aby se s nimi mohli seznámit i rodiče dětí (přivítat se a rozloučit se, oznámit odchod ze třídy, dodržovat hygienu, pomáhat ostatním, rozdělit se, neubližovat si, konflikty řešit pusou a ne rukama, po domluvě dokončit nedodělanou činnost, uklidit si hračky...). Volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat tato pravidla a řád mateřské školy. Děti musí dostávat jasné a srozumitelné pokyny.
- Do ničeho děti nenutíme a necháváme jim prostor pro svobodné vyjádření. Podporujeme dětskou individualitu a samostatnost dítěte. Jakékoliv manipulování s dětmi je vyloučeno. Všechny učitelky se snaží, aby pedagogický způsob, kterým jsou děti vedeny, byl podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Pravidelně zařazujeme komunitní kruhy, aby děti měly možnost se vyjádřit k problému, učí se pravidla naslouchání.
- Vzdělávací nabídka ve všech třídách odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života, k tomu jsou přizpůsobena všechna témata během školního roku. Vycházejí z třídních vzdělávacích programů, které jsou tvořeny v návaznosti na ŠVP „Tajemství barevných balonků“ Jednotlivá témata jsou dětem blízká, snadno pochopitelná a užitečná, počítají s aktivní spoluúčastí dítěte a jeho samostatným rozhodováním.
- Učitelky se vyhýbají veškerým negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatných pokusech, projevech a výkonech a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním. Děti se pouští bez obav do nových činností, říkají bez obav, že něco nechtějí dělat. Pedagogové se snaží vyvarovat paušálním pochvalám či odsudkům.
- Ve vztahu mezi dospělým a dítětem se projevuje vzájemná důvěra, ohleduplnost, vzájemná pomoc a podpora. Děti se obrací bez obav k dospělému se žádostí o pomoc.
- Ve všech třídách panuje neformální kamarádský vztah. Učitelka se směje s dětmi, dovede si udělat legraci i ze sebe, dodržuje dané sliby i bez obav se přiznává k neznalosti, omylu nebo chybě.
- Učitelka si všímá vztahů dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem – prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

Plán činností dle možností mateřské školy:

- Při vzdělávání budeme uplatňovat klasické i moderní metody a to hlavně formu projektového vyučování.
- Využívat environmentální výchovu při pobytu venku, a tím vychovávat děti ke zdravému životnímu stylu a ohleduplnému vztahu k přírodě.
- U předškolních dětí je zkracovat dobu odpočinku, děti tak mají delší čas dokončit si nedodělanou činnost z předchozího období, učitelky mohou v této době pracovat s menší skupinou dětí na náročnějších činnostech –

zaměřit se zejména na děti s OŠD či s OMJ. Mají možnost přistupovat k dětem individuálně a tak získávat informace o výsledcích vzdělání každého dítěte.

3.4. Organizace chodu

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány spontánní hry, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity a individuální, skupinové i frontální činnosti.
- Do každodenního programu jsou zařazovány různé pohybové aktivity přiměřené věku dětí, jedná se zejména o využívání různých balančních i jiných pomůcek na cvičení, které škola vlastní.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, učitelka vždy respektuje jejich osobní psychomotorické tempo.
- Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání po celou dobu své služby.
- Učitelky dbají, aby poměr mezi spontánní hrou a řízenou činností byl vyvážený a aby se tyto činnosti prováděly převážně souběžně. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Učitelky dávají dětem možnost dokončit své činnosti, dohrát si hru. Děti mají možnost se účastnit společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Zejména v době ranního scházení a odpoledního rozcházení dětí, učitelka organizuje řízené činnosti pro malé skupiny dětí (výtvarné činnosti, vzdělávací individuální činnosti, práce s dětmi OŠD). Je dbáno i na soukromí dítěte, dítě má možnost se uchýlit do klidného koutku v herně a nezúčastnit se společných činností.
- Jednotlivé služby učitelek jsou plánovány tak, aby docházelo k překrývání služeb učitelek a byla tak zajištěna možnost častého zařazování skupinových činností dětí. Překrývání učitelek je zajištěno ve všech třídách během skupinových činností, pobytu venku a oběda.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, k realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (včasná příprava pomůcek a jejich dostatečné množství). Učitelky vycházejí při plánování činností na třídách z potřeb a zájmů dětí, vedou si záznamy o vývoji dětí, vycházejí z pozorování dětí. Učitelky se na svojí práci cíleně každodenně připravují.
- Provoz mateřské školy od pondělí do pátku je od 6:30 hod. do 17:00hod.
- Děti se scházejí od 6:30 hod. do 8:30 hod., poté se MŠ z bezpečnostních důvodů uzavřena. Dítě lze dovést i později, po dohodě s učitelkou.
- Povinné předškolní vzdělávání u předškolních dětí je stanoveno od 8:30 do 12:30 hodin v pracovní dny mimo určené prázdniny.
- Zákonní zástupci jsou povinni děti přivádět až do třídy, osobně je předat učitelce. Od této chvíle zodpovídá za dítě MŠ.
- Jestli-že rodič ví, že přijde s dítětem později např. z důvodu návštěvy lékaře, logopeda apod., dohodne se s učitelkou (orientačně), kdy asi dítě přijde do MŠ.

- V případě potřeby si rodiče mohou dítě vyzvednout kdykoliv během dne, ale opět po dohodě s učitelkou. Musí-li dítě z jakýchkoliv důvodů odejít dříve, mají rodiče nárok odnést si oběd v jídelnosiči, ale pouze první den.
- Do MŠ docházejí děti zdravé. Jeví-li dítě známky nemoci nebo existuje-li podezření, že je dítě nemocné, má učitelka právo, v zájmu zachování zdraví ostatních dětí, ale také v zájmu onoho nemocného dítěte odmítnout jeho přijetí.
- Zjistí-li během dne učitelka u dítěte příznaky nemoci (např. teplotu, zvracení, bolesti břicha), separuje dítě od ostatních a ihned vyrozumí zákonné zástupce. Rodiče si dítě v co nejkratší době z MŠ vyzvednou a zajistí vyšetření u lékaře.
- Rodiče jsou povinni hlásit změny zdravotního stavu dítěte učitelce při ranním předávání.
- Hlásí také jakékoliv změny v osobních datech dítěte, změny telefonních čísel rodičů, trvalého bydliště, zdravotní pojišťovny.
- Vyzvedávat děti z MŠ smí pouze zákonní zástupci dětí a osoby jimi zplnomocněné písemným pověřením. Pověřené osoby jsou v případě požádání povinny doložit svou totožnost a zplnomocnění k vyzvednutí dítěte. Bez písemného pověření nevydá učitelka dítě nikomu jinému, pouze rodiči.
- Dětem je umožněn při vstupu do mateřské školy individuální adaptační program – viz příloha č. 11 adaptační program, kdy rodičům je umožněno zúčastnit se činností v mateřské škole společně s dětmi, tak dlouho jak je potřeba.
- Vzhledem k překročení hranice počtu dětí na třídě dle vyhlášky č. 14/2005 Sb., a počet dětí ve třídě je stanoven výjimkou zřizovatele je ve třídách naší mateřské školy 28 dětí. Spojování tříd je maximálně omezeno.

Harmonogram dne:

06.30- 07.30 příchod do mateřské školy, scházení dětí v jedné třídě, rozchod do kmenových tříd

Ranní blok

07.30– 09.00 individuální rozhovory, spontánní činnosti, volné a námětové hry dětí, tvořivá činnost, osobní hygiena, zdravotně preventivní cvičení, pohybové hry

09.00– 09.30 dopolední svačina

Dopolední blok

09.30– 12.00 zájmové aktivity dětí, řízené skupinové a frontální činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělání dětí podle TVP, pobyt venku

12.00– 13.00 oběd, hygiena , příprava na odpolední odpočinek

13.00– 14.30 odpolední odpočinek, klidové činnosti dětí, individuální činnosti

14.30– 15.00 odpolední svačina

Odpolední blok

15.00 – 17.00 odpolední zájmové činnosti dětí, nadstandartní zájmové aktivity, odchod dětí domů

Plán činností dle možností mateřské školy:

Za příznivých klimatických podmínek prodlužovat pobyt venku a část vzdělávacích aktivit přenést do přírody nebo na školní zahradu či do altánu.

3.5. Řízení mateřské školy

- Školní řád, Organizační řád, náplně práce, směrnice MŠMT vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy.
- Mateřská škola má vytvořen funkční informační systém jak uvnitř školy, tak i navenek (webové stránky, zápisy z porad, kolující sešit s informacemi k přečtení a podpisu).
- Mateřská škola se člení na úsek pedagogický, provozní a úsek školní jídelny. Všichni zaměstnanci znají své povinnosti, pravomoci a úkoly – jejich kompetence jsou obsaženy v pracovních náplních – viz organizační řád školy.
- Při vedení zaměstnanců je velký důraz kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Všichni zaměstnanci se vzájemně tolerují, důvěřují si a mají porozumění jeden pro druhého.
- Ředitelka školy zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.
- Ředitelka školy rozhoduje o záležitostech školy, vymezených v rámci své pravomoci, odpovídá za plnění úkolů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, plánuje, organizuje, koordinuje a kontroluje úkoly a opatření, směřující k zabezpečení činnosti v této oblasti. Rozhoduje o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole, o hlavních otázkách hospodaření, mzdové politice. Zajišťuje účinné hospodaření se státními a finančními prostředky zřizovatele. Ředitelka jmenuje statutární zástupkyni, která v době její nepřítomnosti je v čele organizace plně zodpovědná za její chod. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje ve vzájemné spolupráci, Ředitelka poskytuje zaměstnancům co nejlepší pracovní podmínky, naslouchá, respektuje názory, nachází řešení. Ředitelka pravidelně provádí hospitační činnost na základě předem stanovených kritérií.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, pedagogové se v průběhu roku pravidelně setkávají na pedagogických poradách, vyhodnocují svoji práci a vzájemně ji konzultují. Názory všech pracovníků jsou respektovány a konzultovány. Učitelé pracují jako tým.
- Během školního roku se konají ve spolupráci s rodiči akce pro děti, na nichž se podílejí všichni zaměstnanci školy. Všechny učitelky spolupracují a snaží se ke spolupráci přivést i rodiče.
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Motivuje spoluúčast všech učitelů na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Velký důraz je dáván na evaluační činnosti, které jsou smysluplné a užitečné a z jejich výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Zahrnují všechny

stránky chodu mateřské školy. Ředitelka vytváří kontrolní a hodnotící systém, který poskytuje konkrétní informace o plnění koncepčních záměrů a plánů školy.

- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, PPP a nejbližší Základní školou Ke Kateřinkám 1400, Základní školou K Milíčovu a Základní školou Mendelova. Děti i učitelky navštěvují základní školu, účastní se akcí pořádaných základní školou. Mateřská škola zpracovává plán spolupráce se Základní školou.
- Učitelky projednávají v dostatečném časovém předstihu s rodiči případnou nezralost dítěte ke školní docházce a nabízejí rodičům odbornou pomoc a konzultaci s odborníky (PPP).
- Zástupci zřizovatele se zajímají o problémy, se kterými se škola potýká, a navštěvují mateřskou školu při akcích pořádaných pro děti z mateřské školy.

Plán činností dle možností mateřské školy:

- Průběžně upřesňovat vnitřní směrnice, kompetence a odpovědnost jednotlivých pracovníků a pracovních funkcí v režimu školy.
- Inspirovat a motivovat zaměstnance k naplňování vize a cílů, dobré práci a rozvoji školy.
- Závažná rozhodnutí či problémy prodiskutovat se všemi zaměstnanci, společně hledat řešení. Důležité je vzájemně komunikovat, společně plánovat a organizovat.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

- Kolektiv pedagogických i správních zaměstnanců je stabilní, pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel společně vytvořených, vycházejících z vnitřních předpisů, dokumentů a plánů. Denní práce učitelů vychází z cílů ŠVP, TVP, vedou záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí, provádí evaluaci, hodnocení. Organizují společné akce a doplňkové programy.
- Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolního dítěte.
- Ředitelka veškeré informace vyplývající ze změn předpisů, zákonů, vyhlášek a směrnic předává zaměstnancům ihned nebo je informuje o změnách na pedagogických poradách
- Učitelé jednají a pracují v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání předškolní výchovy.
- Služby učitelů jsou tvořeny tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti a bezpečnost dětí. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.
- Učitelky zodpovídají za práci ve třídě, přípravu akcí pro děti a organizační záležitosti.
- V mateřské škole pracuje 10 učitelů plně kvalifikovaných (zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících). Všichni učitelé se pravidelně sebevzdělávají, čtou odborné publikace a odborné časopisy (Informatorium), každá učitelka se během roku účastní odborného semináře na základě

promyšleného plánu. Informace a poznatky ze semináře předávají učitelky ostatním učitelům na pedagogických poradách. Seminář je zaměřen na specializaci učitelky (hudebně-pohybové činnosti, výtvarné činnosti, ekologie...) školy. Učitelé přistupují ke svému dalšímu sebevzdělávání aktivně.

- Všechny učitelky vytvářejí na třídách TVP, které vycházejí ze ŠVP a jsou v souladu s RVP PV.
- Odborná specializace učitelek je využívána při doplňkovém programu-zájmových aktivitách. Jedná se o logopedickou prevenci v každé třídě, pohybové aktivity - „Atletika pro děti“,

Plán činností dle možností mateřské školy:

- Vytvořit prostor pro vzájemnou diskuzi v pedagogickém i provozním kolektivu o celkovém chodu MŠ.
- Podporovat vzájemnou důvěru a toleranci zaměstnanců, respektovat jejich názor, přidělovat kompetence a odpovědnost za spoluřízení MŠ.
- Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vytvořit tak, aby se pedagogové mohli seznamovat s nejnovějšími poznatky v oblasti pedagogiky, psychologie, předškolního vzdělávání, vzdělávání dětí s OMJ, dětí nadaných a také v oblasti ICT, atd. Důležité je sdílet a předávat si poznatky a zkušenosti.
- Zapojení rodičů i učitelů do operačního programu Jana Amose Komenského – šablony IV. pro MŠ

3.7. Spoluúčast rodičů

- Vztah mezi učiteli a rodiči je velmi otevřený, vstřícný, založený na respektu, důvěře a spolupráci, ochotě vzájemně spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a snaží se jim vyhovět.
- Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole prostřednictvím třídních schůzek, informačních nástěnek, elektronických nástěnek LYFLE, individuálních konzultací s učiteli a webových stránek.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých společných akcí (besídky, výtvarné dílničky, společné výlety, brigády při údržbě školní zahrady...). Informace o těchto akcích jsou sděleny v časovém předstihu písemně na nástěnkách ve třídách, na elektronických nástěnkách LYFLE, a také na webových stránkách.
- Škola je zapojena do programu „Rodiče vítáni“, projeví-li rodiče, mohou se spolupodílet na plánování akcí mateřské školy, při řešení vzniklých problémů.
- V rámci adaptačního programu mají rodiče umožněn volný vstup do tříd a zapojení se do programu – po předchozí domluvě s učitelkou.
- Na začátku školního roku jsou rodiče na zahajovací schůzce informováni nejen o všeobecných provozních záležitostech, ale na jednotlivých třídách jsou seznámeni s obsahem třídního vzdělávacího programu.
- Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Domlouvají se také s rodiči na vzájemném postupu při výchově a vzdělání dítěte. Škola poskytuje rodičům

konzultační hodiny. Nezasahují však do života rodiny, vyvarují se horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. S rodiči jednají ohleduplně, taktně a diskrétně, protože vědí, že pracují s důvěrnými informacemi.

- Naše mateřská škola cíleně podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, snaží se být školou rodinného typu. Škola nabízí rodičům poradenský servis a seznamuje rodiče s nejnovějšími poznatky v oblasti výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
- Při mateřské škole je založen spolek s názvem Sdružení rodičů a přátel mateřské školy Jažlovická. Na začátku školního roku se scházejí na setkání s pedagogy všichni rodiče, seznamují se se školním řádem, režimem ve škole a různými organizačními momenty v MŠ.

Plán činností dle možností mateřské školy:

- Při využívání elektronické nástěnky LYFLE pokračovat v nastavené spolupráci s rodinou, založené na otevřené komunikaci.
- Společně sdílet informace o vzdělávacích potřebách, pokrocích a dosažených výsledcích dětí, s rodiči se domlouvat na dalších postupech ve výchově a vzdělávání.
- Organizovat dny otevřených dveří.
- Více zapojovat rodiče do organizace různých akcí školy.
- Snažit se zapojit co nejvíce rodičů do pomoci při brigádách na úpravě školní zahrady.
- Spolupráce s rodiči na získávání různých exkurzí či výletů vhodných pro děti, děti se díky tomu seznámí s různými typy práce dospělých (zaměstnání).

3.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§16 školského zákona) Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně zajišťuje mateřská škola i bez doporučení PPP na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními dětmi a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Vzdělávání probíhá souběžně s ostatními dětmi. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP**(příloha ŠVP č.15).

PLPP zpracovává škola samostatně. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu **IVP**. V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami budeme postupovat podle podmínek RVP PV, stanovených zákonů, vyhlášek a dalších předpisů. V tomto případě budeme spolupracovat s PPP, SPC, lékaři a dalšími odborníky, je nutné navázání komunikace s rodiči ostatních dětí.

3. 9. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory dítěte. Tento plán je zpracován na základě pozorování dítěte, spolupráce s ním, na znalosti charakteristických vlastností dítěte, což nejlépe znají učitelky kmenové třídy. Proto na tvorbě PLPP úzce spolupracuje ředitelka školy s třídními učitelkami a zaměří se na oblasti, kde je potřeba zvýšené individuální péče.
- Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte navrhovaná podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.
- Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

- S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce dítěte a učitelky. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.
- Zvláštní vzdělávací nabídku mají děti s odkladem školní docházky, kde probíhá jejich rozvoj podle individuálního vzdělávacího plánu.

3.10. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

- Nadání je vzácný dar, předpoklad, který, není-li rozvíjen, může přijít nazmar. Je to velká škoda pro jednotlivce i pro společnost. A proto chceme skončit s pověrou, že mimořádně nadané dítě se prosadí samo. Metodou včasné diagnostiky se snažíme odhalit u dětí mimořádné schopnosti či nadání a rozvíjet je formou rozmanité vzdělávací nabídky. Mimořádně nadaným dětem je věnována zvýšená pozornost, kterou doplňujeme další vzdělávací nabídkou podle zájmu dítěte. Mimořádné nadání se může projevit mimořádnými výkony ve více oblastech vzdělávání, mimořádnou tvořivostí, nadprůměrnými znalostmi či mimořádnými sportovními výkony. Proto je velice důležité, aby si učitelky těchto schopností u dětí všimly a systematicky je u dětí rozvíjely.

3.11. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.
- Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.
- Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Vývojové období dítěte mezi druhým a třetím rokem je sice krátké, ale o to důležitější v životě dítěte, ve kterém dochází nejen k intenzivnímu rozvoji řeči, ale také k osamostatňování.
- Dalším charakteristickým jevem je rozvoj motorických dovedností, konkrétně zdokonalování pohybových aktivit a touha po poznání, objevování, manipulaci a experimentaci s předměty. Úkolem mateřské školy je doplňovat rodinnou výchovu a zajistit dítěti podnětné prostředí k jeho rozvoji a aktivnímu učení.
- Podnětů by nemělo být ani málo, ani mnoho, učitelky mateřských škol by se měly zamýšlet nad optimální nabídkou různorodých a přiměřených podnětů a musí respektovat potřeby a zájmy dvouletých dětí.
- Předškolní vzdělávání má vhodně doplňovat rodinnou výchovu a smysluplně obohacovat denní program dítěte a zároveň mu poskytovat dle jeho potřeb odbornou péči.
- Dvouleté dítě potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

- Mateřská škola by měla být vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve třídě by měl být nábytek přizpůsobený této věkové kategorii, tj. uzavíratelné skříňky, zajišťující bezpečí dětí, dostatek volného prostoru pro pohyb dětí, variabilita uspořádání prostoru
- Mateřská škola musí být vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte, umývárna musí být vybavena přebalovacím stolem, měla by být zajištěna intimita přebalovaného dítěte. V souvislosti s používáním plen některými dětmi je pak nutné zajistit i krytý nášlapný odpadkový koš na použité pleny.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí

V současné době nejsou dvouleté děti zapsány k docházce, v případě nástupu těchto dětí budeme podmínky pro jejich vzdělávání aktualizovat a přizpůsobovat potřebám jednotlivých dětí.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola má 4 třídy v budově mateřské školy. Celková kapacita mateřské školy je 112 dětí. Budova Mateřské školy Jažlovická se skládá ze dvou jednopodlažních pavilonů a hospodářského pavilonu vzájemně propojených. V každém pavilonu jsou umístěny 2 třídy. Všechny 4 třídy mají celodenní provoz. Maximální počet ve všech čtyřech třídách je 28 dětí (udělena výjimka zřizovatelem MČ Praha 11). Ve třídách pracují vždy dvě učitelky, jejichž pracovní doba se maximálně možným způsobem překrývá a to minimálně dvě a půl hodiny denně. Děti jsou rozděleny do čtyř tříd, takže můžeme částečně vycházet vstříc přání rodičů při umístění sourozenců či kamarádů.

1. třída – Žabičky

Třída heterogenní, věkové složení je od 3 do 5 let.

2. třída – Berušky

Třída heterogenní, věkové složení dětí je od 4 do 6 let.

3. třída – Kytíčky

Třída homogenní, věkové složení dětí je od 5 do 6 let, všechny děti mají povinné předškolní vzdělávání.

4. třída – Žlutásci

Třída heterogenní, věkové složení dětí je od 3 do 5 let.

4.1. Přijímání dětí do mateřské školy

- Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy, která nastavuje kritéria pro přijímání dětí. Do mateřské školy jsou **přednostně přijímány děti, které dosáhnou pěti let do 31. 8. před zahájením školního roku v kterém plní povinnou předškolní docházku.**
- Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k předškolnímu vzdělávání, pokud ještě nedochází do mateřské školy.
- Dále se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu v obci a děti, které před začátkem školního roku dosáhnou tří let, pokud mají místo trvalého pobytu v obci. Jednotlivá kritéria jsou každým rokem upravována a jsou samostatnou přílohou ŠVP.
- Zařazení dítěte do mateřské školy probíhá formou elektronického zápisu organizovaného MČ Praha 11. Zápis se koná od 2. 5. do 16. 5. předcházejícího školního roku. O termínu zápisu bývá veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy, webových stránek MČ Prahy 11, informačními letáky vyvěšenými na mateřské škole a ve zpravodaji MČ Prahy 11 - Klíč.
- O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka školy podle §34 zákona 561/2004 Sb., podle kapacity školy a o svém rozhodnutí informuje písemně zákonné zástupce. (Blíže uvedeno ve směrnici č. 12/2013 mateřské školy o kritériích přijímání dětí).
- **Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Povinné předškolní vzdělávání se stanovuje v rozsahu 4 hodin denně od 8:30 hod. do 12:30 hod.** Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách.
- Dítěte má právo vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu provozu.
- Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude **individuálně vzděláváno**. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte **povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.**
- V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.
- Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, pokud to umožňují kapacitní podmínky školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Naše motto:

„S barevnými balonky celý svět objevuj, poznávej, hraj si, kresli, zpívej, cvič a hlavně vše vyprávěj“.

5.1. Vzdělávací cíle(záměry) předškolního vzdělávání

Záměrem předškolního vzdělávání v naší mateřské škole je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí pro jeho další rozvoj a učení, pro život i vzdělání. Hlavním a prvořadým úkolem předškolního vzdělávání je doplnit rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni, vhodnou motivací, esteticky vyváženým prostředím a dostatkem mnohostranných podnětů, zajistit dítěti bohatství různorodých aktivit vedoucích k tvořivému uplatnění vlastních zkušeností, k prožitkům, hledání, experimentování a citlivému utváření individuální, zdravě sebevědomé a harmonicky vyvážené osobnosti po stránce citové, adaptační i rozumové. Dítě se musí cítit v prostředí mateřské školy bezpečně a jistě, nesmí být zatěžováno, či neurotizováno spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich nesmí být zvýhodňováno nebo naopak znevýhodňováno. Mateřská škola musí být pro dítě kamarádkým společenstvím.

Snažíme se podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli a kamarádké vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě působení okolí a vlastních zkušeností se zaměřením na rozvoj všech smyslů. To vše s ohledem na elementární možnosti dětského chápání a vidění světa. Chceme společně s rodinou rozvíjet osobnost samostatného, sebevědomého dítěte, schopného komunikovat a spolupracovat.

V mateřské škole se zaměřujeme na logopedickou prevenci, základy motorických a grafomotorických dovedností, z pohybových aktivit je to atletika (Atletika pro děti) a plavecký kurz. Zaměřujeme se také na environmentální vzdělávání, děti mají možnost využívat environmentálního koutku na školní zahradě a vycházek do blízkého lesa.

Při tvorbě našeho ŠVP jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a z Konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV. Vzdělávání dětí budeme organizovat tak, aby vedlo k naplnění rámcových cílů a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí docházelo k rozvoji klíčových kompetencí.

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické

i sociální a vést je tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny v prostředí jemu blízkém a zároveň i ty, které ho v budoucnu čekají.

- 1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti, projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

5.2. Dlouhodobé cíle

- Chceme podporovat odvalu a činorodost, zdravý vývoj a přiměřenou pohybovou aktivitu dítěte.
- Naší snahou je dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy pro další rozvoj a učení, pro život a vzdělání.
- Chceme rozvíjet osobnost dítěte s ohledem na jeho potřeby, zájmy a nadání, zajišťovat jeho pocit bezpečí jistoty a klidu a při tom pěstovat v dítěti zdravé sebevědomí, sebejistotu a samostatnost.
- Chceme dětem předávat a zprostředkovávat základní životní zkušenosti formu prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů a tím vytvořit základy celoživotního vzdělávání.
- Vedeme děti k vytváření zdravých životních postojů a návyků jako základ zdravého životního stylu a způsobu života
- Podporujeme psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči, jazyka a poznávacích procesů
- Posilujeme prosociální chování dětí ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, v mateřské škole,
- Vedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností související s podporou zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Vytváříme u dětí základy aktivních postojů a vztahů ke světu, k životu, ke kultuře a umění,
- Vedeme děti k seznámení se s místem a prostředím, ve kterém děti žijí a vytvářet pozitivní vztah k němu
- Rozšiřujeme povědomí dětí o elementární poznatky o rozmanitosti, vývoji a proměnách přírody, kultury a techniky
- Snažíme se vést děti k pochopení, že lidská činnost může mít pozitivní, ale i negativní dopady na společnost a přírodní prostředí.

Náš ŠVP „Tajemství barevných balonků“ je tvořen tak, aby v podmínkách školy vytvořil dobré předpoklady pro osvojení klíčových kompetencí. K jejich naplnění by mělo společně směřovat veškeré vzdělání v mateřské škole a mělo by vybavit každé dítě klíčovými kompetencemi na úrovni, která je pro ně individuálně dosažitelná.

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

5.3. Specifické oblasti předškolního vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Snažíme se omezovat předávání hotových poznatků a slovních poučení, vedeme děti k probouzení větší samostatnosti, tvořivosti a aktivitu dětí k řešení problémů a úkolů. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Maximálně jsou podporovány individuální rozvojové možnosti každého dítěte. Na konci vzdělávacího procesu dosáhne každé dítě úrovně osobního rozvoje a učení na takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná.

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí.

Specifické oblasti:

1. dítě a jeho tělo	oblast biologická
2. dítě a jeho psychika	oblast psychologická
3. dítě a ten druhý	oblast interpersonální
4. dítě a společnost	oblast sociálně - kulturní
5. dítě a svět	oblast environmentální

5.4. Formy a metody vzdělávání

V pedagogickém procesu v mateřské škole jsou využívány různé organizační formy činností dětí, které umožňují dosáhnout žádoucího vzdělávacího výsledku. Jejich účelné a promyšlené střídání činí život dětí pestrým a dynamickým, což odpovídá jejich fyziologickým potřebám a stádiu jejich psychického rozvoje.

Hlavní činností pro dítě předškolního věku je hra. Hra je specifickým projevem aktivity dítěte ovlivňovaná prostředím, v němž dítě je. Je prostředkem i metodou vzdělávací práce.

Tato potřeba je v naší mateřské škole plně respektována. Při hře se nejvíce dítě otevře, vytváří vztahy, nejlépe se učí. Pokud je dítě v podnětném, bezpečném a klidném prostředí, má možnost si hrát spontánně, projevit svůj pocit ze hry, vyjádřit a sdělit, co se mu podařilo, co dokázalo, pokud si hraje s kamarády a má ze hry radost, dochází k všestrannému rozvoji dítěte. Proto je hra v nejrůznějších podobách pro pedagogu a děti nejdůležitější.

V průběhu dne děti hrají zejména námětové, dramatické, pohybové, hudební, výtvarné, didaktické, psychomotorické, logopedické hry.

Hra je realizována v různých formách: spontánní, řízená, hry individuální, skupinové, kolektivní, hry s přesnými pravidly, využíváme i momentálně vzniklých situací. Při hře i ostatních hrových činnostech využíváme zejména metody rozhovoru, vyprávění, besedy, popisu obrázků, pozorování situací, změn kolem sebe, v přírodě, pozorování chování lidí, hodnocení vlastní hry.

Zájem o vzdělávání a získávání nových poznatků rozvíjíme přirozenou a zábavnou formou, podněcujeme chuť a zájem dítěte objevovat neznámé. Vedeme děti k pozorování, ale i k přemýšlení a uplatňování poznatků a vědomostí v běžném životě.

Podstatnou roli ve vzdělání má řízené učení, kooperativní učení a zejména prožitkové učení.

Při všech činnostech využijeme co nejvíce dětské představivosti, zvědavosti a potřeby objevovat, v dětech se snažíme probouzet aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe a hledat samostatné cesty.

Rozvíjíme tvořivé myšlení a podporujeme vlastní nápady a to zejména v estetické oblasti, protože tento směr zaměření je pro naši mateřskou školu určující.

Ve výchovně vzdělávací práci s dětmi dodržujeme **základní pedagogické zásady a používáme metody**, které vedou děti k aktivitě, experimentování, hledání, k přemýšlení a formování vlastních názorů a ke zdravému sebevědomí.

Zásady:

- **zásada úcty ke každému člověku** – úcta k druhým lidem i k sobě samému. Chválíme, důvěřujeme, posilujeme sebedůvěru dětí.
- **zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti** – uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte.
- **zásada opory o kladné rysy dítěte** - každodenním kontaktem dítě poznáváme, snažíme se nacházet a vyzvedávat kladné rysy dítěte, oceňujeme jeho úspěchy, snažíme se předcházet negativním projevům
- **zásada aktivity dětí** – vědomosti a dovednosti předáváme dětem prostřednictvím vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, dostatek metodického materiálu, volíme metody s přímou účastí dětí.
- **zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem** – vytváříme prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, důsledně dodržujeme pravidla a zásady bezpečnosti dětí.
- **zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele** – soustavně a cíleně se vzděláváme, zaměřujeme se na rozvoj komunikačních dovedností a celkový osobnostní rozvoj.
- **zásada názornosti** – při práci s dětmi se snažíme volit činnosti, při kterých zapojují děti všechny smysly, hledáme přitažlivé motivace
- **zásada trvalosti** – S. Kovaliková: zapamatujeme si 10% z toho, co slyšíme, 15% toho, co vidíme, 20% toho, co současně vidíme a slyšíme, 40% toho, o čem diskutujeme, 80% z toho, co přímo zažijeme a 90% toho, co se pokoušíme naučit druhé.
- **zásada soustavnosti** – poznatky dětem předáváme tak, aby na sebe navazovaly a byly vzájemně propojeny.

- **zásada spojení výchovy se životem** – připravujeme děti pro život v reálném světě, hledáme témata, která jsou jim blízká a která vycházejí z dětského světa

Využívané metody pedagogické práce:

- **názorné metody** – vedou k přímému smyslovému poznání světa. Používáme reálné pomůcky, chodíme na poznávací vycházky, navštěvujeme různá zajímavá místa v Praze, muzea, divadla. Využíváme názorné metodické pomůcky, obrázky.
- **praktické metody** – vedeme děti k manipulaci s věcmi a jevy, přirozenou cestou experimentování seznamujeme děti s fyzikálními a chemickými zákonitostmi.
- **prožitkové učení** – děti se aktivně zapojují do činností, které motivují dítě k dalšímu poznávání a objevování.
- **kooperativní učení** – rozvíjí schopnost komunikace, spolupráce, vede děti k samostatnosti a k hledání možných řešení.
- **projektové vzdělávání** – ve třídách jsou upřednostňovány dlouhodobé tématické projekty, vycházející ze ŠVP. Děti jsou vedeny k hledání a objevování, důraz je kladen na praktické zkušenosti, prožitek a vlastní iniciativu a aktivitu.

5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

Při vytváření ŠVP jsme se snažili nabídku činností vybírat a vymýšlet tak, aby bylo možné ji přizpůsobit aktuálním potřebám v případě vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření 1.stupně

Jestliže má dítě problémy při vzdělávání je na základě tříměsíčního pozorování dítěte, znalosti jeho schopností, dovedností, chování dítěte a zejména pedagogické diagnostiky, vypracován ředitelkou ve spolupráci s učitelkami PLPP. Tento plán je prokonzultován s rodiči dítěte. V plánu je zaznamenána charakteristika dítěte, jeho slabé a silné stránky, důvod proč je PLPP vypracován a jak můžeme dítěti pomoci. Musí být stanoven cíl, metody práce s dítětem, organizace vzdělávání – budou převládat individuální činnosti, jaká podpůrná opatření budou využívány a také doporučení rodičům, jak pracovat s dítětem v rodinném prostředí.

PLPP pro dítě s 1. stupněm opatření rodič nemusí podepsat, není potřeba doporučení PPP.

Během 3 měsíců realizace PLPP průběžně učitelky sledují pokroky dítěte a po třech měsících dojde k vyhodnocení.

Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví

individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).

Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. Na úrovni IVP je možné na (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Vzdělávání mimořádně nadaných dětí

Škola prostřednictvím diagnostického nástroje ISOPHI vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- prací s interaktivní tabulí - vzdělávací programy
- nabízenými specifickými činnostmi

Dětem nadaným je věnována mimořádná pozornost, za spolupráce a se souhlasem rodičů je jim nabízena náročnější nabídka činností a úkolů. Jsou vytvářeny podmínky k plnému rozvíjení dítěte.

5.6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí 2 -3letých

Vývojové období dítěte zahrnující 2. a 3. rok bývá označováno jako rané dětství. V tomto období dochází nejen k intenzivnímu rozvoji řeči, ale také k osamostatňování.

Dominantní a nezastupitelnou úlohu má v tomto období rodinná výchova a vzdělávání v mateřské škole má pouze tuto výchovu doplňovat a zajistit dítěti podnětné prostředí k jeho rozvoji a aktivnímu učení.

V zájmu dosažení harmonického rozvoje tělesných i duševních schopností je nutné každé dítě dobře znát. Nelze působit na všechny děti stejně, liší se jednak věkovými, ale i individuálními zvláštnostmi. Znalost vývoje dítěte je pro učitelku nezbytná. Dítě se vyvíjí jednak zráním vrozených dispozic, jednak působením vnějšího prostředí. Výchova a vzdělávání dětí v batolecím věku se tedy musí maximálně přizpůsobit vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla vývojová specifika v plné míře respektována.

Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v takovém rozsahu, který individuálně potřebuje a v kvalitě, jež mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení vycházelo z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možné zajistit, aby výchovné a vzdělávací aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo citlivě podněcováno, pozitivně motivováno a vhodně stimulováno.

Vzdělávání dvouletých dětí má svá specifika a proto se naše škola snaží o to, aby byly v co nejvyšší míře respektovány vývojové potřeby těchto dětí.

Soustředíme se především na:

- úzkou spolupráci s rodinou a adaptační proces
- stimulaci motorických dovedností, uspokojení potřeby pohybové aktivity
- podporu rozvoje poznávacích procesů – nabídka vhodných hraček, jednoduchých stavebnic s velkými dílky, zvukových hraček atd.
- rozvoj komunikace – rozvoj řeči a slovní zásoby – říkanky spojené s rytmizací a pohybem, dětská leporela atd.
- učení nápodobou – u dítěte převažuje volná hra, prostor pro pohybové aktivity, prostor pro zkoumání, objevování, experimentování a tomu přizpůsobené hry, hračky, materiály
- osamostatňování – schopnost ovládat vyměšování (stupátka na toaletách, nočníky, přebalovací podložka)
- dostatek času na sebeobsluhu – podpora, povzbuzení, dopomoc
- úpravu materiálních a psychosociálních podmínek – bezpečný prostor ve třídě i na zahradě, případná úprava režimu dne
- optimální využívání úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne
- v oblasti životosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí). Při přijetí dítěte do mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte je stanoven způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy
- všechny učitelky se zapojí do DVPP v oblasti specifik práce s dvouletými dětmi i dětmi se SVP.

5.7. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je proto třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.
- Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.
- Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.
- Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

6. Vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu

„Tajemství barevných balonků“

Při tvorbě našeho ŠVP „Tajemství barevných balonků“ jsme vycházeli z RVP PV a konkretizovaných očekávaných výstupů (KOVY), cíle rozpracují učitelky v třídních vzdělávacích programech. Při jeho tvorbě byl brán zřetel na individuální zvláštnosti dítěte a jeho potřeby a zájmy. ŠVP je rozdělen do 7 integrovaných bloků. Celý svět je barevný a naše balonky také, což vyjadřuje naše školní logo. Každý z integrovaných bloků pomáhá dítěti vytvářet elementární poznatky o světě lidí, zvířat, kultury, přírody i techniky, jenž dítě obklopuje.

Každý integrovaný blok má 3-4 podtémata, která si učitelky mohou na třídách do TVP přizpůsobit podle svých potřeb. Vzdělávací cíle, nabídku a očekávané výstupy lze průběžně přizpůsobovat daným tématům i aktuální situaci.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Snažíme se omezovat předávání hotových poznatků a slovních poučení, vedeme děti k probuzení větší samostatnosti, tvořivosti a aktivity dětí při řešení problémů a úkolů. Všechny činnosti obsahují prvky hry.

V rámci všech integrovaných bloků se **průběžně** zaměřujeme na **rozvoj důležitých dovedností dětí před nástupem do školy**. Kvalitním předškolním vzděláváním děti získávají dobrý základ do budoucna. Rozvoj školní připravenosti prolíná celým poskytovaným předškolním vzděláváním, intenzita se zvyšuje s věkem dětí. Dítě získává pregramotnostní kompetence díky spontánním aktivitám.

Rozvoj čtenářské gramotnosti

Příprava na čtení, naslouchání, mluvení

- denně dětem čteme, pracujeme s textem – kladení otázek, rekapitulace vlastními slovy, vymýšlení vlastních příběhů, poslech složitějších textů
- četba na pokračování, dětská knihovnička – dostupnost knížek pro děti
- zapojení do projektu „Česko čte dětem“ - zřízení knihovniček s dětskými knihami pro rodiče ve vstupech do MŠ
- rozvoj zrakového a sluchového vnímání, pozornosti a představitosti

Příprava na psaní

- rozvoj pravo-levé orientace, fixace pohybu zleva vpravo, koordinace zraku a pohybu, grafomotorická cvičení, uvolňovací cviky, správný úchop tužky
- seznamování s písmenky, skládat své jméno, učíme se podepsat
- používání trojbokého programu výtvarných potřeb, pomůcek pro správný úchop tužky
- pro předškoláky je pravidelně 1x týdně zařazen Stimulační program Maxík a Metoda dobrého stratu

Rozvoj předmatematické gramotnosti

- manipulace s předměty, třídění, přiřazování, více x méně, stejně, prostorová orientace, labyrinty, konstruování podle návodu či plánu, rozpoznávání geometrických tvarů a prostorových těles, porovnávání a uspořádání předmětů podle stanoveného pravidla, orientace v číselné řadě 1-6
- vyslechnout a porozumět zadanému úkolu.
- využívání pomůcek Hejného metody. Tato metoda dětem nabízí aktivity, které je baví, využívá reálných zkušeností, podporuje samostatné uvažování dítěte, rozvíjí u nich spolupráci a výrazně pomáhá ve vzdělávacím procesu.

Logopedická prevence

- mateřská škola spolupracuje s klinickým logopedem, dvakrát ročně je prováděna u předem přihlášených dětí logopedická depistáž.
- ve všech třídách probíhá projekt „Povídáme si hrošíkem Logopedíkem“, který je zaměřený na logopedickou prevenci a všestranný rozvoj předškolních dětí. Ve všech třídách pracují učitelky s kvalifikací logopedické asistentky. Veškeré činnosti probíhají pomocí moderních a pro děti atraktivních pomůcek. Jsou využívány interaktivní tabule. Každodenními aktivitami je rozvíjena řeč ve všech jazykových rovinách a tím se snažíme u dětí minimalizovat vady řeči tak, aby do základní školy vstupovaly děti se správnou výslovností všech hlásek a byla jim usnadněna cesta dalšího vzdělávání.

Kurzy plavání v mateřské škole

- Pravidelné plavání má vliv na všestranný rozvoj dítěte, pobyt ve vodě umožňuje rychlejší pohybový vývoj a napomáhá k odstranění různých nedostatků a vad držení těla. Při hře s vodou děti dříve poznávají vliv vody, získávají pro ni cit, celkově zesílí. To je předpoklad pro to, že se děti naučí dříve a lépe plavat, že v případě neočekávaných situací lépe reagují. Všechny činnosti jsou pro děti zajímavé a pravidelný pobyt ve vodě prospěšně ovlivňuje celý život dítěte.
- V naší mateřské škole se zpravidla předškolní děti mohou zúčastnit výuky plavání v plaveckém bazénu Jedenáctka na Jižním Městě. Lekce plavání jsou organizovány v dopoledních hodinách. Výuka plavání je hrazena z prostředků školy, od rodičů je vybírán příspěvek na pronájem plaveckého bazénu a příspěvek na dopravu.

Bruslení

- v naší mateřské škole se zpravidla předškolní děti mohou zúčastnit výuky bruslení v Ice Aréně Kateřinky. Lekce bruslení jsou organizovány v dopoledních hodinách.
- podporuje fyzické zdraví, vytváří podmínky pro rozvoj základů zdravého životního stylu
- Cílem bruslení je tělesná zdatnost dětí a rozšiřování pohybových dovedností.

6.1. Integrované bloky

Tajemství žlutého balonku

- u nás ve školce
- chci být dobrý kamarád
- já a moje rodina
- můj den – časové vztahy

Tajemství oranžového balonku

- příroda čaruje
- co roste v lese
- pouštění draků
- co umí vítr a déšť

Tajemství fialového balonku

- planeta Země, Vesmír
- ten umí to, ten zas tohle

Tajemství červeného balonku

- přišel k nám čert a Mikuláš
- už voní Vánoce

Tajemství modrého balonku

- sněhuláci mají práci
- zimní spáči – zvířátka a ptáčci v zimě
- doktora se nebojíme
- kouzlo pohádek
- Masopust – Karnevalový rej

Tajemství zeleného balonku

- co všechno už vím a co se ještě naučím – zápis do ZŠ
- kde jsi jaro, kde jsi
- hody, hody, doprovody
- u nás na dvorku

Tajemství růžového balonku

- přejeme maminkám
- co vyprávěla kapička
- co se děje v trávě
- návštěva ZOO
- čím můžeme jet na výlet?

6.2. Obsah jednotlivých integrovaných bloků

1. Tajemství žlutého balónku

- u nás ve školce
- chci být dobrý kamarád
- já a moje rodina
- co děláme celý den – časové vztahy

Vzdělávací záměr:

Cílem tohoto bloku je usnadnit novým dětem co nejvíce adaptaci v mateřské škole.

Na začátku školního roku děti v mateřské škole poznávají nové kamarády, navzájem se seznamují prostřednictvím různých her a činností. Vytvářejí si pravidla společenského soužití, kulturních a zdvořilostních návyků. Postupně si přivykají na režim dne v mateřské škole, poznávají prostory tříd, celé školy i zahrady. V rámci adaptačního programu si zvykají na odloučení od rodičů, postupně jsou vedeny k samostatnosti a vzájemné pomoci. Začínají se vytvářet dětská přátelství.

V tématu „Já a moje rodina“ se děti seznamují, kdo všechno patří do rodiny, postupně si upevňují svůj citový vztah k rodině, přibližují si strukturu rodiny a rodinných vztahů. Život rodiny se odráží při spontánních hrách. Jsou uspořádána společná setkání rodin na školní zahradě, aby došlo k upevnění vztahů mezi dětmi, rodiči a učitelkami.

V rozhovorech na téma „Co děláme celý den“ děti rozlišují časové vztahy dne, týdne, učí se poznávat předměty denní potřeby a jejich využití při sebeobslužných činnostech v průběhu dne.

Díličí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- uvědomění se vlastního těla
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem)
- seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůcky, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, značky, symboly)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem
- cvičení organizačních dovedností
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- hry na téma rodiny a přátelství
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jeho tvorbě, děti si na třídách vytvoří základní třídní pravidla chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozená pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních a tematických objektů, vycházky do okolí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, obouvat se)
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit si po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, sportovním náradím a náčiním, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- pojmenovat většinu toho čím je obklopeno
- chápat prostorové pojmy (dole, nahoře, vlevo, vpravo, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi) a elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, poledne, večer)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až ten druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na hřišti, v obchodě, na ulici)

2. Tajemství oranžového balonku

- příroda čaruje
- v lese a na poli
- pouštění draků
- co umí vítr a déšť

Vzdělávací záměr:

S příchodem podzimu děti poznávají všemi smysly dozrávající podzimní plody na zahradě i na poli. Seznamují se s péčí o ovoce a zeleniny, sklizní plodů, jejich využitím a důležitostí pro naše zdraví. Děti se naučí básničky a písničky o darech podzimní přírody, při hrách s podzimními plody zapojí všechny smysly. Cílem je rozvíjet komunikační schopnosti, verbální i neverbální projev dětí.

Spolu s papírovými draky, které si děti vyrobí, přivítají podzimní čas. V rámci polytechnické výchovy v mateřské škole se děti seznámí s různými přírodními materiály, budou s nimi pracovat a tím se rozvíjí, rozšiřuje a prohlubuje smyslové vnímání, fantazie, senzomotorické dovednosti, technická představivost myšlení a smysl pro spolupráci a vzájemnou pomoc. Děti si rozšiřují a upevňují poznatky o podzimní přírodě, na vycházkách poznávají listnaté i jehličnaté stromy a jejich plody. Písničkami a říkankami se děti rozloučí s ptáčky, kteří odlétají do teplých krajin.

V části co umí vítr a déšť se děti dozví, jaké druhy počasí mohou zažít. Děti se zaměří na vlastní pozorování a využijí již získané zkušenosti. Každodenně pozorují počasí venku a ve třídě si vedou kalendář počasí. Seznámí se také s počasím ve všech čtyřech ročních obdobích.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových i produktivních schopností (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti zájmu radosti z objevování)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání (cítění a prožívání)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých změnách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- přednes, recitace, dramatizace a zpěv, jazykové chvilky, artikulační cvičení

- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost a fantazii (kognitivní, imaginární, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázku, práce s knihou, s obrazovým materiálem)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové)
- sledování pohádek a příběhů, obohacujících citový život dítěte
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- přirozené i zprostředkované poznání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- smyslové hry – zapojení všech smyslů do poznávacích procesů

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinace oka a ruky, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- naučit se zpaměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit si
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítnutí) rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a v cizím prostředí
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhé a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy se chovat (doma, v mateřské škole, i na veřejnosti)
- mít povědomí o širším společenském, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

3. Tajemství fialového balonku

- planeta Země, Vesmír
- ten umí to, ten zas tohle

Vzdělávací záměr:

Planeta Země je plná překvapení, děti se dozví, jaké národnosti žijí na různých kontinentech, co je to poušť, oceán, ostrov, velehory... Zemi obklopuje vesmír a v něm je plno hvězd a planet. Nejdůležitější je Slunce. Děti si zahrají na kosmonauty a své znalosti si ověří při návštěvě Planetária. V rámci tématu se děti seznamují s encyklopediemi, využijí interaktivní tabuli k získání nových poznatků.

V části „Ten umí to, ten zase tohle“ poznají děti význam práce dospělých, naučí se pojmenovávat činnosti, které dospělý provádějí. Při hrách a činnostech děti napodobují práci dospělých a uvědomí si význam lidské činnosti pro společnost, vytváří si kladný vztah k učení. V rámci tématu si děti vytváří pozitivní vztah k práci, při montážních a demontážních práci ve spolupráci s MTU (Malá technická univerzita) si děti samostatně vyzkouší, jak musí vzájemně spolupracovat, učí se komunikovat při řešení vzniklých problémů. Činnosti přispívají k poznávání okolního světa o tom, jak věci ve světě dospělých fungují.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- smyslové a psychomotorické hry
- prohlížení a „čtení“ knížek, seznamování s encyklopediemi, učít se poznávat mapy, globus
- přímé pozorování přírodních kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem, jazykem) a všem jsou si podobní
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří)

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- získávání poznatků o planetě Zemi, vesmíru, některých planetách, střídání denních i ročních období a jejich příčinách

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti z učení
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

4. Tajemství červeného balonku

- přišel k nám čert a Mikuláš
- už voní Vánoce

Vzdělávací záměr:

V období adventu a Vánoc se děti seznamují s dětskou poezií, učí se různá říkadla, básničky a písničky často doprovázené pohybem. Naslouchají čtenému nebo vyprávěnému textu vztahujícímu se k tomuto kouzelnému období. Děti jsou vedeny k lásce ke knihám, k porozumění textu a také k tvořivé činnosti při dramatizacích vánočních příběhů.

Děti společně prožijí týden plný čertovin a na jeho závěr přivítají Mikuláše písničkami a říkankami, které se v tomto období naučí. Rodiče si pozvou do malého peklíčka, které děti vytvoří ve třídě, aby jim předvedli, co všechno čertíci umí.

V nastávajícím předvánočním čase se děti seznamují s tradicemi a zvyky vánočních svátků, rozvíjí své mravní a estetické vnímání, citění a prožívání. Vytvářejí si a upevňují citové vztahy k rodině i k svému okolí, učí se umět dávat najevo své city a pocity. Svou dovednost uplatní při výrobě vánočních dekorací, přáníček, dárečků a při přípravě vánoční besídky pro rodiče.

Kouzlo Vánoc završí besídka a vánoční posezení s rodiči, a také dárečky pod vánočním stromečkem.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- samostatný slovní projev na určité téma
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti nejruznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- společenské hry, společné aktivity nejruznějšího zaměření
- různé pohybové hry s pravidly, pohybovat se dynamicky po delší dobu

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

5. Tajemství modrého balónku

- sněhuláci mají práci
- zimní spáči – zvířátka a ptáčci v zimě
- doktora se nebojíme
- kouzlo pohádek
- Masopust – Karnevalový rej

Vzdělávací záměr:

V tématu „Sněhuláci mají práci“ se děti seznámí s charakteristickými znaky zimy, jak na vycházkách, tak při vyprávění ve třídě. Formou pokusů poznávají vlastnosti sněhu a ledu, při přízni počasí staví sněhuláky, hrají hry ve sněhu a tím si děti rozvíjí pohybové dovednosti v oblasti jemné i hrubé motoriky. Při zimních radovánkách si děti osvojí poznatky o zimních sportech, o různých pohybových činnostech a jejich kvalitě. Uspořádána bude „Zimní olympiáda“, kde si děti prověří svoji fyzickou zdatnost. Děti jsou poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví při zimních radovánkách.

Děti si rozvíjí kladný vztah k přírodě a zvířatům, uvědomí si potřebu péče a pomoci zvířátkům v zimě. Boudou vyrábět závěsná krmítka pro ptáčky a pozorovat zvířata v lese i u rybníka. Život zvířat jim přibližují písničky, říkanky a krátké dramatické scénky.

V tématu „Doktora se nebojíme“ se děti učí pojmenovat části těla a funkce jednotlivých orgánů, seznámí se s ochranou vlastního zdraví a prevencí úrazu, poznají svět pomocí všech smyslů. Vše si ověřují v dětských encyklopediích a na názorných pomůckách. V návaznosti se děti učí vážit si svého zdraví, předcházet nemocem rozvíjením správného životního stylu, pomáhají vytvářet zdravé a bezpečné prostředí a respektovat handicapované spoluobčany. Svou pohybovou a fyzickou zdatnost si děti posilují každodenním cvičením.

V tématu Pohádky se děti seznámí se světem pohádek a kouzel, s různými bytostmi, s jejich kladnými a zápornými vlastnostmi. Dozví se co je bajka, rým, seznámí se s různou formou pohádek a jejich reprodukcí. Všechna témata budou předmětem různých dramatických, pracovních, výtvarných, pohybových i pěveckých aktivit. Poslech pohádek dětem pomáhá k rozvoji řečového projevu a obohacuje jejich slovní zásobu.

Seznámíme děti s hodnotou českých zvyků a tradic při oslavě Masopustu, vyrobíme si karnevalové masky a naučíme se žertovné písně a básně. Vyzdobíme si společně třídu a uspořádáme karnevalový rej.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti spojené s narozením dětí – prohlížení fotografií, seznamovat se s průběhem života člověka (dětství, dospělost, stárnutí...)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň, dokázat naslouchat druhému, dokázat zformulovat otázku, smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat své zážitky a aktivity
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické

přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti)
- chápat číselnou řadu
- v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- spolupracovat s ostatními
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6. Tajemství zeleného balónku

- co všechno už vím a co se ještě naučím – zápis do ZŠ
- kde jsi jaro, kde jsi
- hody, hody, doprovody
- u nás na dvorku

Vzdělávací záměr:

V tématu „Co všechno už vím a co se ještě naučím“ se děti pomocí didaktických pomůcek, pracovních listů a labyrintů, seznámí se s číslicemi a matematickými pojmy, rozvíjí se u nich logické myšlení, paměť a představivost. Děti si své schopnosti ověří při samostatné práci, kde budou řešit jednoduché matematické úkony. V oblasti sluchového vnímání děti rozlišují první, později i poslední hlásku ve slově, určují délku samohlásky ve slově i počet slabik tvořící slovo. Naučí se graficky znázornit jak délku samohlásky, tak i počet slabik. Seznámí se s písmenky, které se naučí podle tvaru přiřazovat a sestavit z nich své jméno. Děti rozpoznávají základní geometrické tvary v prostředí mateřské školy i v okolí, seznamují se s jejich názvy. S příchodem jara se děti seznamují s typickými znaky tohoto ročního období. Pomocí obrázků, hudebně pohybových her, písniček a říkanek získávají přehled o změnách v přírodě, počasí a toto srovnávají s charakteristickými znaky jiných ročních období. Děti se dozví jak důležitá je půda, vzduch, světlo a teplo pro rostliny a jejich růst a sledují růst rostlin při pokusech s nimi. Proměny jara se děti učí vnímat všemi smysly, učí se poznávat jarní květiny, pozorují pučící stromy, naučí se různá jarní říkadla, písničky a jarní pohybové hry.

V tématu „U nás na dvorku“ se děti dozví vše o domácích zvířatech a jejich mláďatech, navštíví nedalekou formou se zvířátka. Všechna zvířátka se děti učí pojmenovat, poznávají jejich charakteristické znaky a jaký mají užitek pro lidi.

V období Velikonoc se děti seznámí se zvyky, obyčejí a lidovou tvořivostí těchto svátků. Vyrobí si typické dekorace, kterými si vytvoří třídu, učí se velikonoční koledy, a tak se připravují na pomlázku.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vnímat a přijímat základní hodnoty ve společenství ostatních lidí
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
- zorganizovat hru

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

7. Tajemství růžového balónku

- přejeme maminkám
- co vyprávěla kapička
- co se děje v trávě
- návštěva ZOO
- čím můžeme jet na výlet

Vzdělávací záměr:

Společně s maminkami děti oslaví jejich svátek. Vyrobí maminkám přáníčka, dárečky, zazpívají písničky a básničky. Děti si uvědomují hlavní roli matky v rodině, postupně si upevňují citový vztah k rodině, přibližují si strukturu rodiny a rodinných vztahů. Společně si připraví pro maminky vystoupení plné písniček a básniček.

S přibývajícím teplými dny se děti dozví, v jakých podobách můžeme v přírodě najít vodu. Poznají potůček, řeku, rybník, ale seznámí se i se životem v moři. Koloběh vody si děti přiblíží poslechem příběhu „O Kapičce Kačce“.

Ferda Mravenec nás seznámí se všemi kamarády, kteří žijí v trávě na louce, děti poznávají luční květiny. Prohloubí si znalosti o životě rostlin, hmyzu i drobných živočichů a uvědomí si jejich význam v přírodě.

Při návštěvě ZOO se děti seznámí se zvířaty z různých kontinentů a z encyklopedií se dozví různé zajímavosti o jejich životě.

Čím se jezdí na výlet? Jaký dopravní prostředek je nejrychlejší? To vše se děti dozví při rozhovorech o dopravě. Děti se seznámí s jednoduchými dopravními situacemi, poznají některé dopravní značky a naučí se dodržovat bezpečnostní pravidla.

Na závěr školního roku se děti vypraví na školní výlet a předškoláci se rozloučí při slavnostním pasování na školáky.

Dílní vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj kooperativních dovedností
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- konstruktivní a grafické činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)

- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte
k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých (dopravní situace)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- chápat elementární časové pojmy (jaro, léto, podzim, zima, rok, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- rozhodovat o svých činnostech

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

7. Evaluace

Evaluace je důležitá část pedagogické práce. Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu výchovně vzdělávací práce mateřské školy.

Evaluační a hodnotící systém je pro nás velice důležitý, přináší nám zpětnou vazbu na námi vytvořený program, chod mateřské školy a spokojenosti rodičů. Vyhodnocujeme především to, zda postupujeme v edukaci správně a zda je náš školní vzdělávací plán v praxi funkční.

Jde o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu. Je to soustavné vyhodnocování práce s dětmi a jejich výsledků, systematické shromažďování informací a jejich analýza.

Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci.

Autoevaluace probíhá na úrovni školy i třídy.

7.1. Metody evaluace:

- dotazníky pro pedagogické i správní zaměstnance školy
- ankety pro rodiče
- pozorování dětí
- záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí – portfolium dítěte
- rozbor práce dětí
- hodnocení integrovaných bloků
- hodnocení třídních plánů
- hospitace, pohospitační rozbor
- přímá kontrola pravidelná, nepravidelná - (dodržování pracovní doby, efektivní využívání pracovní doby, vedení dokumentace, inventarizace atd..) analýza třídní i školní dokumentace,
- pedagogické porady – vzájemné diskuze pedagogů
- celoroční hodnocení výchovně vzdělávací práce (pedagogové na konci školního roku)

Rodiče mají právo vyjádřit se k výsledkům evaluačních činností na společných informativních schůzkách a při individuálních rozhovorech s učitelkou a ředitelkou.

7.2. Časový plán evaluace

- každodenní hodnocení – učitelky s dětmi na třídách, v případě potřeby zápisem do portfolia dítěte
- průběžně - vždy po ukončení tematického bloku zápisem do TVP
- po adaptaci dětí
- pololetně
- jednou za rok

7.3. Odpovědnost za hodnocení

- odpovědnost za průběh a výsledky vlastního hodnocení nese ředitel školy. Provádět evaluaci však nemůže sám. Aby bylo hodnocení objektivní a platné, je třeba, aby sběr informací provádělo co nejvíce pracovníků.

- Hodnotiteli jsou:
 - ředitelka
 - učitelky
 - provozní zaměstnanci
 - rodiče

7.4. Systém evaluace

Předmět	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
Evaluace ŠVP	Pedagogické porady	Průběžně, na konci školního roku	ředitelka
Evaluace TVP	Pedagogické porady	Průběžně, na konci školního roku	učitelky
Vyhodnocování výchovně vzdělávací činnosti	Záznam v třídní knize, evaluace integrovaných bloků	Průběžně	ředitelka, učitelky
Záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte	Záznamy o dětech	Průběžně 2x	učitelky
Hodnocení podmínek vzdělávání	Dotazník	1x ročně, průběžně na pedagogických poradách	ředitelka
Hodnocení vzdělávacího procesu	Hospitace, orientační vstupy	Průběžně	ředitelka, zástupkyně ředitelky
Hodnocení životasprávy dětí	Pedagogické porady, dotazníky	2x ročně (leden, červen)	ředitelka, učitelky, vedoucí školní kuchyně
Spoluúčast rodičů	Konzultační hodiny, dotazníky, ankety	2x ročně (leden, červen)	Ředitelka, zástupkyně ředitelky, učitelky

8. Záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte

8.1. Hodnocení ŠVP PV, TVP

Cílem této oblasti je sledování a ověření naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV. Vyhodnocení ŠVP PV a TVP je prováděno třemi dílčími hodnoceními.

A. Hodnocení tematických podtémat integrovaných bloků podle TVP

Cíl: zhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit si případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci podtémat integrovaného bloku podle TVP

Kdy: vždy po ukončení tematického bloku, zápisem do TVP

Kdo: učitelky na jednotlivých třídách

B. Soulad TVP a ŠVP PV, soulad ŠVP PV a RVP PV

Cíl: zhodnotit naplnění záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod a forem práce, spoluúčast rodičů

Kdy: 1x ročně (červen), projednání na pedagogické poradě – konzultace, dotazníky, záznamy

Kdo: učitelky, ředitelka

8.2. Záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte

Záznamy o rozvoji dítěte

Cíl: zhodnotit vývoj v pokrocích dítěte, co dítě v daném časovém období zvládlo, jak se adaptovalo, zda rozvoj dítěte je v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi...Záznamy do portfolia dítěte, podle potřeby stanovení případných opatření

Kdy: 2x ročně (říjen - po adaptaci dětí, květen), případně podle potřeby na základě pozorování dítěte častěji

Kdo: učitelky na třídě

8.3. Podmínky vzdělání

Cílem je vyhodnotit podmínky pro průběh vzdělání ve vztahu k podmínkám RVP PV

A. Hodnocení materiálních podmínek

Cíl: zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

Kdy: 1x ročně (srpen) dotazník pedagogům viz příloha č. 2

Kdo: všichni zaměstnanci školy, projednání na společné pedagogické a provozní poradě

B. Hodnocení životosprávy dětí v mateřské škole

Cíl: zhodnocení zda životospráva v mateřské škole vyhovuje požadavkům RVP PV, co je potřeba zlepšit či změnit (pitný režim, individuální potřeba spánku...)

Kdy: 2x ročně - leden – projednání na pedagogické poradě, červen - dotazník pedagogům viz příloha č. 8

Kdo: učitelky, vedoucí školní jídelny, ředitelka

C. Hodnocení psychosociálních podmínek

Cíl: zhodnocení vytváření vyhovujících psychosociálních podmínek při vzdělání dětí, jejich odpovídající soulad s ŠVP PV

Kdy: 1x ročně (srpen) dotazník pedagogům viz příloha č. 4

Kdo: učitelky, ředitelka projednáním na pedagogické poradě

D. Hodnocení organizačních podmínek školy

Cíl: zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování cílů ŠVP

Kdy: 1x ročně (srpen) dotazník pedagogům viz příloha č. 3

Kdo: všichni zaměstnanci školy, projednání na společné pedagogické a provozní poradě

E. Hodnocení řízení

Cíl: zhodnocení řízení školy, do jaké míry odpovídá požadavkům ŠVP

Kdy: 1x ročně (srpen) dotazník pedagogům viz příloha č. 5

Kdo: učitelky, ředitelka v projednání na pedagogické poradě

F. Hodnocení personálních podmínek

Cíl: zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV

Kdy: 1x ročně (srpen), dotazník pedagogům viz příloha č. 1

Kdo: ředitelka

G. Hodnocení spoluúčasti rodičů

Cíl: zhodnocení rozsahu spolupráce s rodiči, do jaké míry odpovídá požadavkům ŠVP PV, co je potřeba ve vztahu k rodičům dětí, zlepšit či změnit a zhodnocení včasné informovanosti rodičů

Kdy: 1x ročně (červen) dotazník pedagogům viz příloha č. 6

1x ročně (březen), dotazník pro rodiče viz příloha č. 7

Kdo: učitelky, rodiče, ředitelka, projednání na pedagogické poradě po ukončení adaptačního programu a v závěru školního roku

H. Hodnocení vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Cíl: zhodnocení Plánu pedagogické podpory, nastavení spolupráce s PPP, s SPC, lékaři a dalšími odborníky.

Kdy: 2x ročně (říjen, leden), viz příloha č. 13

Kdo: učitelky, ředitelka

I. Hodnocení vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Cíl: spolupráce s PPP, s SPC, lékaři a dalšími odborníky, zhodnocení Plánu PLPP.

Kdy: 2x ročně (říjen, leden), viz příloha č. 13, 14

Kdo: učitelky, ředitelka

J. Hodnocení vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Cíl: spolupráce s PPP, s SPC, lékaři a dalšími odborníky, zhodnocení Plánu PLPP.

Kdy: 2x ročně (říjen, leden), viz příloha č. 13, 14

Kdo: učitelky, ředitelka

K. Hodnocení vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Cíl: zapojit děti do kolektivu pomocí adaptačního programu

Kdy: v adaptačním období

Kdo: učitelky

8.4. Hodnocení vzdělávacího procesu

Cíl: zhodnocení úrovně vykonávané práce v souladu s pravidly danými RVP PV s důrazem na přístup k dětem, pedagogický styl, vzdělávací nabídku a profesionální dovednosti související s pedagogickým procesem

Kdy: průběžně – orientační vstupy ředitelky,
 hospitace ředitelky u učitelek,
 vzájemné hospitace na třídě,
 hospitace uvádějících učitelek u nově nastupujících učitelek,
1x ročně (srpen) dotazník pedagogům viz příloha č. 9

Evaluční proces uplatňujeme:

- když chceme zjistit, zda jsme úspěšní či neúspěšní
- když chceme vyřešit problém
- operativně, pololetně, na konci školního roku

Při evaluaci využíváme tyto prostředky:

- metody – rozhovory, pozorování, hospitace, analýza dokumentace, prací dětí, atd.
- zdroje informací – pedagogické dokumenty, pedagogický sbor, děti, rodiče, zřizovatel, atd.

Evaluace je zpracovávána v záznamech z hospitačních činností, v záznamech o dětech, v hodnocení třídy, školy, v dotazníku a zpětné vazbě rodičů.

9. Seznam příloh:

Příloha č. 1	Dotazník k hodnocení personálního a pedagogického zajištění vzdělávání
Příloha č. 2	Dotazník k hodnocení věcných podmínek
Příloha č. 3	Dotazník k hodnocení organizačního zajištění chodu mateřské školy
Příloha č. 4	Dotazník k hodnocení psychosociálních podmínek
Příloha č. 5	Dotazník k hodnocení řízení mateřské školy
Příloha č. 6	Dotazník k hodnocení spoluúčasti rodičů
Příloha č. 7	Dotazník pro rodiče
Příloha č. 8	Dotazník k hodnocení životosprávy dětí
Příloha č. 9	Dotazník k hodnocení vzdělávacího procesu
Příloha č. 10	Záznamový arch o hospitaci
Příloha č. 11	Dotazník pro rodiče
Příloha č. 12	Adaptační plán
Příloha č. 13	PLPP
Příloha č. 14	IVP

Platnost aktualizace od 15. 4. 2024

Zpracovala: Eva Vlasáková a kolektiv